

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **Bc. [REDAKCE]** narozená **[REDAKCE]**
bytem **[REDAKCE]**
zastoupená advokátkou Mgr. Zuzanou Candigliotou
sídlem Burešova 615/6, Brno

proti

žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Koliště 839/19, Brno

o žalobě proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, Odboru sociální péče ze dne 18. 8. 2021, sp. zn. OSP/MM/0382874/2021/5, č. j. MMB/0405712/2021

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2021, sp. zn. OSP/MM/0382874/2021/5, č. j. MMB/0405712/2021 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno-Bohunice ze dne 9. 6. 2021, č. j. BBOH/03130/21/SOC. Tímto rozhodnutím byla odmítnuta žádost žalobkyně o nahlížení do spisové dokumentace Om 20/19 ve věci nezl. [REDAKCE] nar. [REDAKCE] vedené Úřadem městské části města Brna, Brno-Bohunice, který je dle usnesení Městského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2019, sp. zn. 84 Nc 704/2019 kolizním opatrovníkem nezletilého v souvislosti s řízením o určení otcovství.
2. Před meritorním posouzením žaloby se krajský soud nejdříve zabýval splněním podmínek řízení stanovených v zákoně č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť jejich splnění je nezbytným podkladem pro připuštění věcného přezkumu žaloby (návrhu) ze strany soudu.
3. Podle ust. § 2 s.ř.s. platí, že soudy poskytují ve správním soudnictví ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným a za podmínek stanovených soudním řádem správním nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, o nichž stanoví tento zákon.
4. Podle ust. § 4 odst. 1 s.ř.s. soudy rozhodují ve správním soudnictví o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy

(dále jen „správní orgán“); o ochraně proti nečinnosti správních orgánů; o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu; o kompetenčních žalobách.

5. Pro posouzení, zda je ve věci dána pravomoc soudů ve správním soudnictví, je klíčové vyhodnotit, zda žalovaný vystupoval jako správní orgán ve smyslu ust. § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a vykonával působnost ve veřejné správě (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004-69). Opatrovník nezletilého ██████████ v souvislosti s řízením o určení otcovství byl Městským soudem v Brně jmenován postupem ve smyslu § 469 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů; podle posledně citovaného ustanovení platí, že dítě je v řízení zastoupeno opatrovníkem, kterého soud pro řízení jmenuje; opatrovníkem soud jmenuje zpravidla orgán sociálně-právní ochrany dětí.
6. Kolizní opatrovník vystupuje v řízení jako zástupce zastupovaného a má stejná oprávnění jako zástupce, jehož zastoupení vzniklo na základě plné moci. Jedná v zájmu zastupovaného a může činit veškeré úkony, které je oprávněn činit účastník řízení, a to od okamžiku vzniku zastoupení do konce řízení. Žádný z právních předpisů přitom výslovně neuvádí souhrn veškerých konkrétních práv a povinností kolizního opatrovníka.
7. Orgán sociálně-právní ochrany dětí ve své činnosti zastává několik rolí, v případě kterých může být v určitých situacích obtížné je plnit současně. Na jednu stranu má radit rodičům, podporovat je při řešení konfliktů a napomáhat v hledání společného řešení, dále poskytovat odbornou pomoc v podobě informování o mediaci nebo účasti na případové či rodinné konferenci a v neposlední řadě také plnit roli kolizního opatrovníka dítěte, a tedy zjistit objektivní názor dítěte a tento přednést a hájit u soudu.
8. Z hlediska posouzení dané věci je nicméně klíčové, že orgán sociálně-právní ochrany dětí se při plnění těchto svých rolí pohybuje mimo správní řízení, nevede tedy samostatné správní řízení, v němž by bylo rozhodováno o právech a povinnostech účastníků. V dané věci nelze z namítaného postupu žalovaného dovodit zasažení do veřejných subjektivních práv žalobkyně.
9. Za zásadní lze v této souvislosti považovat skutečnost, že řízení ve věcech péče o nezletilé je řízením nesporným, tudíž řízením, které je dle § 20 zákona o zvláštních řízeních ovládáno zásadou vyšetřovací. Z tohoto principu vyplývá, že odpovědnost za řádné zjištění skutkového stavu leží na soudu, nikoliv na jeho jednotlivých účastnících. Kolizní opatrovník dítěte jako zástupce jednoho z účastníků tak v řízení nevystupuje v pozici jakéhosi „vyšetřujícího vyššího soudního úředníka“, ale právě jako procesní zástupce jedné ze stran řízení (v rovném postavení s ostatními účastníky), jejíž zájmy v tomto řízení hájí (viz MACELA, Miloslav a kol. *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015); městský soud měl možnost jmenovat kolizním opatrovníkem nezletilého např. i advokáta či neziskovou organizaci.
10. V případě výkonu kolizního opatrovníka orgán sociálně-právní ochrany dětí nemá vrchnostenské postavení, vůči ostatním účastníkům soudního řízení je v rovném postavení, nemůže jim například ukládat povinnosti a vydávat rozhodnutí. Je tedy na soudu rozhodujícího řízení o péči o dítě, jenž opatrovníka jmenoval, aby vykonával jakýsi dohled nad ustanoveným kolizním opatrovníkem a jeho postupy, přičemž případná pochybení kolizního opatrovníka má buď korigovat svým procesním postupem, nebo i změnou kolizního opatrovníka.
11. Pokud jde ovšem o pravomoc soudu ve správním soudnictví (na něhož se žalobce žalobou obrátil), pak ta v nyní projednávané věci není dána, neboť jak vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 8. 2020, č. j. 1 As 144/2019-48, není orgán sociálně-právní ochrany dětí při výkonu funkce kolizního opatrovníka správním orgánem ve smyslu ust. § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a jeho činnost není přezkoumatelná ve správním soudnictví.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Jaroslava Předešlá

12. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 17. února 2022

Mgr. Milan Procházka, v.r.
předseda senátu